

Evaluatie proef STOP Kinderarmoede

Inleiding

Het project STOP Kinderarmoede is opgericht door de stichting Kinderen van de Voedselbank, om samen met gemeenten en andere overheden te werken aan de bestrijding van de maatschappelijke gevolgen van kinderarmoede in Nederland. STOP Kinderarmoede levert op succesvolle en praktische wijze een bijdrage aan het recht dat ieder kind heeft om onbezorgd op te groeien. Dat doen ze door er in materieel opzicht voor te zorgen dat kinderen in Nederland, die in armoede opgroeien, twee keer per jaar nieuwe kleren, schoenen en speelgoed krijgen. STOP Kinderarmoede heeft inmiddels meer dan 250 bedrijfssponsors in kinderartikelen, die zich bij het initiatief hebben aangesloten.

Doelgroep

De doelgroep van STOP Kinderarmoede zijn kinderen van 0 t/m 18 jaar in Nederland die onder de armoedegrens leven. STOP Kinderarmoede hanteert zelf geen inkomensnorm, deze is afhankelijk van de betreffende gemeente. In de gemeente Vaals wordt voor de minimaregelingen een inkomensnorm gehanteerd van 100% van het bijstandsinkomen. Deze norm is ook gehanteerd bij de uitvoering van de kledingpakketten.

Werkwijze

STOP Kinderarmoede geeft 2 maal per jaar een kledingpakket, bestaande uit nieuwe kleding, nieuwe schoenen en nieuw speelgoed. Eens per half jaar kunnen gezinnen aanspraak maken op een kledingpakket, een pakket met zomerkleding en een pakket met winterkleding.

De gemeente heeft gezinnen in armoede een brief gestuurd (zie bijlage 1) met daarin informatie over:

- het initiatief van STOP Kinderarmoede;
- de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen bij STOP Kinderarmoede;
- en een unieke verificatiecode om in te loggen op de webshop en eenmalig voor een of meerdere kinderen de bestelling plaatsen.

De webshop werkt als ieder andere webshop. Door goede afspraken met diverse partijen in de kledingbranche is de stichting altijd verzekerd van hedendaagse, hippe en modieuze kleding van bekende merken voor kinderen van 0 t/m 18 jaar. Een kledingpakket bestaat uit minimaal vier stuks kleding, een jas, een paar schoenen en twee cadeautjes in de vorm van speelgoed. Een zomerpakket wordt verder aangevuld met korte kleding als een korte broek, zwemkleding en andere zomerartikelen. De winterpakketten worden aangevuld met een das, handschoenen en andere winterartikelen. Alle pakketten worden verder aangevuld met artikelen die op dat moment voorhandig zijn. Bv. tijdschriften en magazines van uitgever Sanoma.

De via de webshop uitgezochte kleding wordt door de vrijwilligers in een anonieme doos verpakt en via de DHL pakketSERVICE verzonden naar het adres van het gezin. Het gezin ontvangt vanuit de DHL een mail met een track en trace code om te kunnen zien wanneer het pakket wordt geleverd.

Kosten

Een kledingpakket heeft een waarde tussen € 205 en € 235 per pakket. Gemeenten betalen € 60 voor een zomerpakket en € 70 voor een winterpakket. Het winterpakket is duurder, omdat met name winterjassen en winterschoenen duurder zijn.

De gemeente heeft 50% van de verwachte kosten vooruit betaald, zodat de stichting niet alleen staat voor de voorfinanciering. Dit was een bedrag van € 5.740 voor 82 pakketten, de helft van het aantal unieke codes die zijn verstuurd voor het winterpakket.

Verzamelen van gezinnen in armoede

Het is de taak van de gemeente om de gegevens van gezinnen in armoede met kinderen in de leeftijdscategorie van 0 t/m 18 jaar te verzamelen, om zo een bestand te maken met gezinnen die een brief gaan ontvangen van de gemeente. SZMH is benaderd om de gegevens aan te leveren van

gezinnen die een bijstandsuitkering ontvangen, een minimaregeling hadden ontvangen of bijzondere bijstand. Dit vroeg eerst om een antwoord van de Functionaris Gegevensbescherming wat betreft AVG, omdat er nog geen verwerkingsovereenkomst is tussen SZMH en de gemeenten. Het antwoord van de FG was dat het voor dit specifieke doel mogelijk was om de adressen van SZMH te delen met de gemeente. Ook Kredietbank Limburg heeft de gegevens aangeleverd. De overlap in beide bestanden is gecorrigeerd.

De Jeugdfondsen zijn ook benaderd, maar mogen hun gegevens niet delen, net als MEE, Vluchtelingenwerk en BsGW. De contactpersonen van de Jeugdfondsen, MEE en Vluchtelingenwerk hebben wel het bericht over het initiatief ontvangen, zodat zij hun cliënten konden informeren en doorverwijzen.

De backoffice van de gemeente heeft in het samengestelde adressenbestand de geboortedata, voorletters en achternaam van de kinderen toegevoegd, waarna tenslotte de unieke codes per kind zijn gegenereerd.

Het gebruikte adressenbestand bestond uit uiteindelijk uit gezinnen:

- met een bijstandsuitkering;
- die een minimaregeling en/of bijzondere bijstand hebben ontvangen;
- die gebruikmaken van een product van de Kredietbank Limburg;
- werden aangemeld via een van organisaties;
- zichzelf hadden aangemeld n.a.v. de communicatie vanuit de gemeente.

Versturen van brieven met unieke codes

In januari 2022 hebben 94 gezinnen een unieke code ontvangen voor 164 kinderen. De codes konden tot 1 maart 2022 verzilverd worden. In februari 2022 hebben alle ouders een herinnering ontvangen. Dit, omdat de tijd vrij kort was om te bestellen en de actie voor de eerste keer werd uitgevoerd. (Zie bijlage 2)

Vanaf 1 maart startte de periode voor het zomerpakket, die liep tot 1 september jl. In mei hebben 98 gezinnen een unieke code ontvangen voor 175 kinderen, nadat de lijst opnieuw is samengesteld met de gegevens van SZMH, KBL en eigen aanmeldingen vanuit het winterpakket.

De laatste factuur van STOP Kinderarmoede is 4 oktober jl. ontvangen.

Resultaten

Winterpakket

94 gezinnen hebben voor in totaal 164 kinderen in januari 2022 een unieke code ontvangen. Tijdens de looptijd hebben 3-5 gezinnen (niet te achterhalen hoeveel precies) zich gemeld, die voldeden aan de inkomensnorm.

Tot 1 maart kon met de code een kledingpakket worden besteld. Op 1 maart waren 122 codes gebruikt en 57 codes niet gebruikt. 3 codes van deze 57 codes zijn niet gebruikt, omdat de ouders zelf contact hebben opgenomen dat zij ruim boven de norm zaten en van de lijst wilden.

54 codes zijn dus niet gebruikt. 32 gezinnen hebben voor geen van de kinderen de codes gebruikt. 13 gezinnen hebben voor 1 kind (12 gezinnen) of 2 kinderen (1 gezin) de codes niet gebruikt en voor de andere kinderen in het gezin wel.

STOP Kinderarmoede heeft 122 pakketten gefactureerd voor een totaalbedrag van € 8.540.

In totaal is 74% van het aantal verstuurd codes verzilverd en 26% van de verstuurd codes zijn niet gebruikt door de gezinnen.

Zomerpakket

Er zijn in totaal 175 codes voor 98 gezinnen verstuurd in mei 2022. In het adressenbestand van de zomer zitten 21 nieuwe gezinnen die niet op de lijst stonden van het winterpakket. 11 gezinnen hiervan met in totaal 24 kinderen hebben zichzelf gemeld n.a.v. de communicatie.

Tot 1 september kon met deze code een kledingpakket worden besteld.

Op 1 september waren 123 codes gebruikt. 53 codes zijn niet gebruikt, waarvan 1 code per abuis is verstrekt terwijl bij het winterpakket al was aangegeven dat zij van de lijst wilden en 1 kind per abuis 2 codes heeft ontvangen, waarvan er 1 is gebruikt en 1 niet.

Wat betreft de 51 overige niet-gebruikte codes: 29 gezinnen hebben voor geen van de kinderen de code gebruikt. 8 gezinnen hebben voor 1 kind (7 gezinnen) of 2 kinderen (1 gezin) de code niet gebruikt en wel voor de andere kinderen in het gezin.

STOP Kinderarmoede heeft 123 pakketten gefactureerd voor een bedrag van € 65 per stuk (€ 5 per stuk hoger dan in 2021) voor een totaal van € 7.995. 70% van het aantal verstuurd codes is verzilverd en 30% is niet gebruikt door de gezinnen.

Kosten

In totaal zijn de kosten voor beide pakketten € 16.535, waarbij € 20.000 was gereserveerd vanuit de reserve minimabeleid. Bij beide pakketten zijn ongeveer 1 op 4 codes niet gebruikt. Bij het winterpakket zijn 54 codes niet gebruikt en bij het zomerpakket 51 codes. Als deze wel allemaal waren gebruikt was dit een extra bedrag van € 3.780 voor het winterpakket en een extra bedrag van € 3.315 voor het zomerpakket, in totaal een bedrag van € 7.095. Wanneer alle codes gebruikt waren, zou het totaalbedrag uitkomen op € 23.630.

Vergelijking van niet gebruikte codes

De gezinnen die niet (alle) codes hebben gebruikt bij het winterpakket (54 codes van 45 gezinnen) en het zomerpakket (51 codes van 37 gezinnen) zijn met elkaar vergeleken. Dan wordt zichtbaar dat 18 gezinnen geen gebruik hebben gemaakt van zowel het winter- als het zomerpakket.

Duiding non gebruik

Er is navraag gedaan bij STOP Kinderarmoede over het gemiddelde bereik van 72% dat uiteindelijk besteld in Vaals in vergelijking met andere gemeenten, die zijn aangesloten. STOP Kinderarmoede geeft aan dat gemeenten die echt geweldig draaien tussen 70 en max 80% wat uiteindelijk aanvraagt. Zij zijn van mening dat het resultaat in Vaals een mooi resultaat is, zeker voor een eerste jaar.

Er is verder niet onderzocht waarom gezinnen geen gebruik maken van het aanbod van STOP Kinderarmoede. Van geen enkele regeling wordt gevraagd bij de inwoner zelf wat de reden is van het non-gebruik. Dat kan het gevoel geven dat zij zich moeten verantwoorden voor hun redenen. De verwachting is dat dit eerder zou afschrikken i.p.v. stimuleren.

Mogelijk begrijpen gezinnen de informatie niet, alhoewel er ook in het Duits en Engels is gecommuniceerd en er ook autochtone gezinnen geen gebruik hebben gemaakt van de codes. Mogelijk is er geen behoefte aan het aanbod voor nieuwe kinderkleding ondanks het lage inkomen. Mogelijk willen oudere kinderen zelf niet bestellen. Uit de gegevens waar de gemeente nu over beschikt, is dit niet te achterhalen.

Er is ook niet onderzocht welke tips en tops gezinnen hebben wat betreft deze regeling. De reden hiervoor is dat dit ook niet gebeurd bij andere miniregelingen, anders dan de reguliere klanttevredenheidsonderzoeken, die worden uitgevoerd door bv. SZMH over hun dienstverlening. Bij deze regeling ontvangen mensen ongevroegd een brief met het aanbod van STOP Kinderarmoede, waarbij ze uitgenodigd worden om er gebruik van te maken. Er is ook sprake van een bepaalde doelgroep, die zich mogelijk overvallen voelen wanneer daarna nog wordt gevraagd naar hun ervaringen.

Bijzondere situaties

Er is in ieder geval 1 situatie geweest m.b.t. co-ouderschap waarbij het kind ingeschreven stond in een andere gemeente, maar wel de helft van de week bij de ouder in Vaals verbleef. Er is besloten om deze ouder een code toe te sturen voor het kind. Er is nog een soortgelijke situatie geweest, maar daarbij was geen sprake van co-ouderschap, maar van een kind dat af en toe in het weekend bij de ouder in Vaals verbleef. Deze aanvraag is niet gehonoreerd.

Bij 1 aanvraag was het inkomen iets hoger (ong. € 25) dan de vastgestelde norm, maar omdat het meerdere kinderen in een gezin betrof is ervoor gekozen om toch de aanvraag te honoreren. Een andere aanvraag is afgewezen, omdat het inkomen ruim € 100 hoger lag dan de norm.

De bijzondere situaties worden altijd besproken door de consulent en de beleidsadviseur, waarna een maatwerkbesluit volgt.

Aanbevelingen

Proces en uitvoering

- De planning voor 2023 vastleggen wat betreft het samenstellen van het adressenbestand, versturen van brieven, PR en communicatie, facturering, controle op gebruik en maken van evaluatie.
In het eerste jaar was dit wat lastig vanwege de wisselingen van medewerkers, die dit onderdeel in hun takenpakket hadden. Inmiddels is een vaste medewerker hiermee belast.
- Bij het winterpakket uitgaan van de norm van 100%, aangezien de brief met de codes wordt verstuurd voor het verhogen van de norm naar 110% per 1 januari 2023. SZMH levert gegevens aan en die zijn t/m 31 december 2022 nog gebaseerd op de inkomensnorm van 100%.
- De norm voor het zomerpakket gaat vanaf 1 maart 2023 uit van een inkomensnorm van 110% van de bijstandsnorm.
- Bij aanvragen door inwoners zelf meer data invoeren.
Denk aan datum aanvraag, datum brief verzonden, aangevraagd door.
- Betere monitoring van het gebruik van de codes en bepalen of daar acties aan gekoppeld moeten worden, zoals een herinneringsbrief.
STOP Kinderarmoede heeft in zomer 2022 het factureringsproces geautomatiseerd, waardoor gemeenten automatisch de week na de nieuwe maand de factuur ontvangen met daarbij het overzicht van de gebruikte codes. Daarmee kan de consulent het gebruik goed monitoren.

Communicatie

- STOP Kinderarmoede biedt de mogelijkheid van een online promofilmje. Dit wordt besproken en wanneer dit een waardevolle toevoeging is van het communicatiepakket, wordt hiervan gebruik gemaakt.
- Vanaf 1 januari 2023 via brede communicatie inwoners informeren dat aanvragen voor een pakket kunnen worden ingediend door inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm vanwege de wijziging van de norm van 100% naar 110%.
- In de ouderbrief ook een verwijzing opnemen naar een korte Arabische uitleg op de website, zoals nu al in het Duits en Engels gebeurt.
- Nog breder communiceren over de mogelijkheid om zelf een pakket aan te vragen en dit maandelijks herhalen tot de sluitingsdatum van 1 maart (winterpakket) en 1 september (zomerpakket).
- Professionele en vrijwillige partners in het netwerk nog meer betrekken bij het delen van de informatie en het doorverwijzen naar de gemeente voor een aanvraag.

Kosten

Stichting STOP Kinderarmoede heeft laten weten dat zij vanwege de hoge inflatie genooddaakt zijn om de prijzen te verhogen. Zij moeten hogere inkooprijzen en verzendkosten betalen. Het winter- en zomerpakket kosten nu beiden € 70 per stuk. Dit betekent naar verwachting dat het nu opgenomen budget van € 20.000 onvoldoende blijkt te zijn. ook, omdat de inkomensnorm bij het zomerpakket inmiddels verhoogd zal zijn van 100% naar 110%, waardoor de groep die in aanmerking komt in ieder geval groter is dan de huidige groep. Het college zal de raad vragen om meer budget, wanneer duidelijk wordt dat het beschikbaar gestelde budget onvoldoende is.

Bijlage 1: Brief aan ouders, januari 2022

Beste ouder(s) van «voorletters» «achternaam1»,

In de gemeente Vaals vinden we het belangrijk dat alle kinderen gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Soms is financiële hulp daarbij van harte welkom. Een overzicht van financiële hulp staat in de folder 'Meedoen in Vaals met een laag inkomen'. De folder staat op de website van de gemeente: www.vaals.nl/meedoeninvaals.

Daarnaast willen wij graag iets extra's doen. Daarom krijgt u deze brief.

Gratis winterkledingpakket

Alle kinderen van 0 tot en met 18 jaar uit gezinnen met een laag inkomen kunnen zelf gratis een kledingpakket samenstellen. Wij werken hierbij samen met Stichting STOP kinderarmoede.

Wat zit er in het pakket ?

Het pakket bestaat uit kleding, waaronder een goede winterjas, een paar schoenen en speelgoed. De kleding en schoenen zijn nieuw en van bekende merken. Afhankelijk van de voorraad worden ook andere leuke artikelen in het pakket gedaan.

Hoe werkt het ?

Wilt u gebruikmaken van dit aanbod? Zo werkt het:

- Ga naar www.stichtingstop.shop
- U komt op de registratiepagina. Daar kunt u zich registreren. Het proces wordt dan vanzelf duidelijk.
- Als u geregistreerd bent, gaat u/uw kind via de webshop het kledingpakket per kind samenstellen.
- Elk kind heeft een eigen code voor een eigen kledingpakket.
- Vragen over bv. registreren, de website, bestellen of bezorgen kunt u stellen aan STOP Kinderarmoede via 048-8412714.

Code van uw kind

«voorletters» «achternaam1»: «**unieke_code**»

Na de bestelling wordt het kledingpakket verstuurd met DHL pakket service naar uw adres. DHL stuurt een mail met een track en trace code zodat u weet wanneer het pakket wordt geleverd. Dit duurt maximaal drie weken.

We nodigen u van harte uit om gebruik te maken van dit aanbod.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Vaals,

mr. drs. J.H.M.J. Bertram
Secretaris

mr. H.M.H. Leunessen
Burgemeester

Gratis kledingpakket voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen

Kinderen van 0 tot en met 18 jaar uit gezinnen met een laag inkomen kunnen sinds deze week een gratis kledingpakket samenstellen. Daarmee willen we graag iets extra's doen voor deze kinderen. Hierbij werken we samen met Stichting STOP Kinderarmoede.

Het pakket bestaat uit winterkleding, waaronder een goede winterjas, een paar schoenen en speelgoed. De kleding en schoenen zijn nieuw en van bekende merken. Afhankelijk van de voorraad worden ook andere leuke artikelen in het pakket gedaan.

Brief

Gezinnen met een laag inkomen die bij de gemeente bekend zijn hebben deze week een brief van de gemeente gekregen. Maar niet alle gezinnen met een laag inkomen zijn bij ons bekend. Heeft u geen brief ontvangen, maar heeft u wel een laag inkomen en kinderen tussen de 0 en 18 jaar? Neem dan voor 1 maart contact op met WijVaals. Dit kan via het telefoonnummer 043 306 85 83 en via e-mail: wijvaals@vaals.nl.

Op onze website is de informatie uit de brief terug te vinden in het Nederlands, Duits en Engels. Kijk op www.vaals.nl/winter.

Meedoen met een laag inkomen

We vinden het in de gemeente Vaals belangrijk dat alle kinderen gezond, veilig en kansrijk opgroeien. Soms is financiële hulp daarbij van harte welkom. Een overzicht van financiële hulp die inwoners kunnen krijgen staat in de folder 'Meedoen in Vaals met een laag inkomen'. De folder staat op de website van de gemeente: www.vaals.nl/meedoeninvaals. Het kledingpakket is een extraatje bovenop de al bestaande regelingen.

Bovenstaand bericht is ook gemaakt voor het zomerpakket.

Bijlage 3: Herinnering ouders, februari 2022

Beste ouder(s) van «voorletters» «achternaam1»,

Bestel op tijd het gratis winterkledingpakket voor uw kind(eren)!

U heeft van ons op 20 januari (?) een brief gekregen over het gratis winterkledingpakket van STOP Kinderarmoede.

Met de code in de brief kunt u voor uw kind een mooi kledingpakket bestellen. We zien dat u de code voor uw kind nog niet heeft gebruikt.

Bestellen kan tot en met maandag 28 februari!

U kunt de code tot en met maandag 28 februari gebruiken. Daarna is de code niet meer geldig. Bestel dus op tijd het kledingpakket via de website van STOP Kinderarmoede.

Hoe werkt het ?

- Ga naar www.stichtingstop.shop
- U komt op de registratiepagina. Daar kunt u zich registreren. Het proces wordt dan vanzelf duidelijk.
- Als u geregistreerd bent, gaat u/uw kind via de webshop het kledingpakket per kind samenstellen.
- Elk kind heeft een eigen code voor een eigen kledingpakket.
- De actie is geldig tot 1 maart 2022.
- Vragen over bv. registreren, de website, bestellen of bezorgen kunt u stellen aan STOP Kinderarmoede via 048-8412714.

Code van uw kind

We sturen nog een keer de code voor uw kind:

«voorletters» «achternaam1»: «**unieke_code**»

We nodigen u van harte uit om gebruik te maken van dit aanbod.

Met vriendelijke groet, namens het college

Jolanda Warmerdam
gemeente Vaals